

УДК 373.3.091.313:37.026(477)

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.74-2.12>**Л. О. Сущенко**доктор педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти
Запорізького національного університету**Н. В. Білоконь**здобувач вищої освіти спеціальності «Початкова освіта»
Запорізького національного університету

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІГРОВИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ: ЗМІСТ І ДИДАКТИЧНА СТРАТЕГІЯ

Статтю присвячено дослідженню особливостей компетентісного потенціалу ігрових методів навчання в Новій українській школі крізь призму змісту, особливостей та дидактичної стратегії сучасної початкової освіти.

Компетентісний підхід у статті розглядається як сучасний орієнтир, спрямований на вдосконалення та оптимізацію освітнього процесу (відповідно до нової мети освіти) й забезпечує формування спроможності особистості відповідати запитам сучасного суспільства, здатним до самореалізації, самовдосконалення упродовж життя. Акцентовано на тому, що відбувається зміщення акценту зі знаннєвої парадигми на компетентісну, в основі якої лежить ідея діяльнісного (активного) характеру змісту освіти.

У статті наголошується на тому, що одним із шляхів вирішення фундаментальної мети загальної середньої освіти є реалізація ігрового підходу у навчання, який сприятиме розвитку метамисленнєвих процесів, активізації продуктивної уваги, фантазування, формуванню впевненості в собі, вирішувати проблемні питання, логічно обґрунтовувати свою точку зору, відстоювати власні ідеї, працювати в команді, бути ініціативним тощо.

Авторами науково доведено: ключові компетентності є універсальною фундаментальною основою для надбудови широкого кола наскрізних умінь та компетентностей, необхідних для різноманітних сфер діяльності та розвитку; вони дають змогу розширити творчий потенціал особистості, сприяють успіху у професійному становленні, дають змогу розширити можливості працевлаштування на нинішньому ринку праці та соціальної інтеграції у суспільстві.

Установлено, що сучасний випускник початкової школи має вміти успішно працювати в умовах відсутності готових алгоритмів, виявляючи креативність у нестандартних ситуаціях, що базується на знаннях, уміннях, досвіді, цінностях, бути здатним приймати рішення, обираючи найоптимальніший варіант рішення, ефективно, самостійно та відповідально діяти, реалізуючи життєві цілі.

Результати дослідження засвідчують: упровадження ігрових і діяльнісних методів навчання, які надають простір для фантазії й варіативності, сприяють залученню дитини до певних культурних цінностей, розвитку кругозору, пізнавальної активності, продуктивного дивергентного мислення (зміна стилю мислення – на нелінійне), оперативної пам'яті.

Ключові слова: компетентісний підхід, молодші школярі, ігрові методи навчання, ключові компетентності, Нова українська школа.

Постановка проблеми. Широкоформатні трансформації освітньої галузі України, результатом яких має стати конкурентоспроможна і визнана Європою національна система освіти, торкнулися і загальноосвітньої школи. Концепція «Нова українська школа» – це ключова реформа Міністерства освіти та науки України, що визначає стратегію розвитку шкільної освіти на найближчі десятиліття, докорінно змінивши українську школу.

Низка нововведень наймасштабнішого освітнього проекту держави має принципово інші позиції на відміну від «старої» школи, де українська педагогіка розгорталась за моделлю авторитарного тиску на особистість: дитина розглядається як найвища унікальна цінність, індивідуальність,

а заклад загальної середньої освіти – як осередок досконалої гуманно орієнтованої освіти, що функціонує на засадах дитиноцентризму, педагогіки добра, партнерства і величчя духовності; нова школа має розпочинатися з любові до дитини із врахуванням її індивідуальних особливостей, життєвих потреб через реалізацію концептуальної триади «діалог – взаємодія – взаємоповага».

Нормативною платформою реформування сучасної початкової освіти є Закон України «Про освіту», Концепція Нової української школи, Державний стандарт початкової освіти, у яких вихідним орієнтувальним вектором є ключові компетентності, а вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентісного підходу.

Слід зазначити, компетентнісний підхід крізь призму сучасної теорії та практики педагогічної науки розглядається як сучасний орієнтир, спрямований на вдосконалення та оптимізацію освітнього процесу (відповідно до нової мети освіти) й забезпечує формування спроможності особистості відповідати запитам сучасного суспільства, здатним до самореалізації, самовдосконалення упродовж життя. Тобто, відбувається зміщення акценту зі знаннєвої парадигми на компетентнісну, в основі якої лежить ідея діяльнісного (активного) характеру змісту освіти.

У Державному стандарті початкової загальної освіти – метою початкової освіти визначено всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості. У цьому документі наголошується на важливості організації освітнього процесу із застосуванням діяльнісного підходу на інтегрованій основі та з переважанням ігрових методів навчання [2].

Одним із шляхів вирішення фундаментальної мети загальної середньої освіти є реалізація ігрового підходу у навчання, який сприятиме розвитку метамисленнєвих процесів, активізації продуктивної уваги, фантазуванню, формуванню впевненості в собі, вирішувати проблемні питання, логічно обґрунтовувати свою точку зору, відстоювати власні ідеї, працювати в команді, бути ініціативним тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Аналіз актуалітетів досліджуваного явища в психології та педагогіці свідчить, що науковці приділяють належну увагу вищеокресленій проблемі, зокрема таким її аспектам, як:

– теоретичні засади компетентнісного підходу в педагогіці (В. Андрущенко, Н. Бібік, В. Бондар, І. Драч, І. Зязюн, І. Єрмакова, Л. Лісіна, В. Луговий, Н. Муранова, Н. Ничкало, О. Овчарук, О. Пометун, О. Савченко, С. Скворцова, Ж. Таланова, Л. Тархна, В. Ягупов, О. Якимчук) та психології (І. Бех, В. Давилов, П. Гальперін, Е. Зеєр, І. Лернер, Е. Симанюк, І. Якиманська);

– реалізація компетентнісного підходу у початковій школі (О. Біда, В. Бондар, Н. Кічук, Л. Коваль, О. Комар, Л. Корольова, А. Крамаренко, О. Рома, О. Савченко, Л. Хомич, Л. Хоружа, І. Шапошнікова);

– феноменологія ігрових освітніх технологій (Л. Артемова, Н. Бібік, Г. Люблінська, О. Запорожець, Н. Кудикіна, С. Мудрик, О. Рома, О. Савченко, О. Сухомлинська, А. Усова, С. Якименко, М. Ярмаченко).

Натомість, проблема цілісного осмислення процесу формування ключових компетентностей в учнів молодшого шкільного віку шляхом запро-

вадження ігрових методів навчання вивчена українськими дослідниками фрагментарно.

Мета статті – дослідження компетентнісного потенціалу ігрових методів навчання в Новій українській школі крізь призму змісту, особливостей та сучасної дидактичної стратегії.

Виклад основного матеріалу. Компетентнісний підхід вважається ключовим методологічним інструментом, стрижнем у реалізації пріоритетного освітнього завдання – здатність особистості ефективно використовувати набуті компетентності у реальному житті, професійній діяльності.

Важливим слід вважати твердження О. Якимчук, яка сутність компетентнісного підходу розглядає у площині «орієнтації і концентрованої увазі на нову якість освіти; результатом навчання і виховання, за її теорією, вважається не сума знань, а здатність на особистісному рівні реалізовувати знання і навички в реальних життєвих ситуаціях. Особистий рівень означає ціннісне ставлення людини до отриманих знань чи навичок, диференційований до них підхід, самостійний аналіз їх ефективності при використанні в буденних чи професійних обставинах; ... головною його ознакою є перехід від накопичення знаннєво-інформаційних масивів та надмірної теоретизації до посилення практичної, застосувальної, життєтворчої результативності освітнього процесу» [10, с. 23, 24].

Слід підкреслити, що початкова освіта визначається не лише засвоєнням учнями предметних компетентностей, ідеться й про ключові, які мають бути найважливішим особистісним сенсом кожного учня початкової школи.

Ми повністю погоджуємося з академіком О. Савченко, яка робить акцент, що «це є особливо значущим для початкової ланки, де треба досягти обов'язкового засвоєння учнями широкого кола загальнонавчальних і загальнокультурних умінь. Ґрунтуючись на європейському досвіді, враховуючи потреби адаптації учнів до швидкозмінюваного соціуму, підготовки до подальшого навчання, українські вчені визначили такі ключові компетентності: уміння вчитися, здоров'язбережувальна, загальнокультурна, громадянська, підприємницька (основи економічної культури), соціальна, інформаційно-комунікативна. Кожна ключова компетентність дає учням «ключ» для розв'язання широкого кола навчальних і життєвих завдань, тому вони формуються на міжпредметній основі. Компетентнісний підхід передбачає особистісно-діяльнісне навчання, заохочуючи активність учнів. У формуванні ключових компетентностей на різному змісті необхідно забезпечити: чітке усвідомлення дитиною мети роботи; мотивацію на одержання виховного результату; оволодіння загальнонавчальними уміньми і навичками; рефлексію своїх досягнень; можливість

використання одержаних знань і умінь для розв'язання різних типів навчальних і життєвих задач (серед яких є обов'язково творчі); набування індивідуального досвіду завершеної справи; успішної співпраці у різних групах, для виконання комплексних завдань (наприклад, участь у проєктах, творчих роботах, виставках, громадських дорученнях тощо), які вимагають застосування різних компетентностей, фізичної і вольової готовності до продуктивної праці; навчання дітей приймати рішення, спираючись на знання, досвід, елементарне прогнозування» [8, с. 13].

Ці наскрізні вміння та компетентності можливо формувати у молодших школярів за допомогою принципово нових педагогічних технологій, форм та методів навчання. Тому підсилюється потреба впровадження ігрових методів і технологій у початковій школі на засадах компетентнісного підходу.

Виконання основної мети та завдань початкової освіти здійснюється на засадах компетентнісного підходу до навчання і забезпечується через формування ключових компетентностей: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інформаційно-комунікаційна компетентність; інноваційність; уміння вчитися впродовж життя; підприємливість та фінансова грамотність; екологічна грамотність; соціальна та громадянська компетентності; культурна компетентність [2].

Науковцями наведено низку ознак ключових компетентностей, що характеризують їх якісну відмінність від звичайних:

- поліфункціональність: дають змогу вирішувати різноманітні складні задачі у різних проблемних ситуаціях особистого й суспільного життя;
- надпредметність і міждисциплінарність: сфери їх застосування не обмежені будь-якими конкретними ознаками та факторами;
- багатовимірність: охоплюють розумові вміння, творчість, комунікації, технологічні процедури тощо;
- інтелектуальність: потребують абстрактного, критичного та логічного мислення, само-refлексії, самопізнання, самовизначення, самооцінки, самовиховання тощо [3].

Отже, ключові компетентності є універсальною фундаментальною основою для надбудови широкого кола наскрізних умінь та компетентностей, необхідних для різноманітних сфер діяльності та розвитку. Вони дають змогу розширити творчий потенціал особистості, сприяють успіху у професійному становленні, дозволяють розширити можливості працевлаштування на нинішньому ринку праці та соціальної інтеграції у суспільстві.

Нова українська школа націлена на те, щоб учень був не слухачем під час уроку, а активним здо-

бувачем знань, суб'єктом освітнього процесу, тому основна мета вчителя – підтримувати пізнавальний інтерес школярів, викликати у дітей зацікавленість навчальним матеріалом, бажання вчитися, прагнення успіху в опануванні нових знань та основ наук.

Відомим і беззаперечним є новаторський внесок відомої дослідниці проблем організації освітнього процесу в початковій школі О. Савченко, акцентуючи, що «досягнення учнями компетентнісних результатів не єдина мета модернізації початкової школи. У цей період надзвичайно важливо створити умови саме для всебічного прояву інтересів і здібностей дітей, щоб розуміння їхньої успішності вчителями і батьками не обмежувалося тільки когнітивною сферою, не менш важливими в цьому віці є емоційний, моральний, естетичний розвиток, дослідницька позиція в пізнанні світу людей, природи і самого себе. Тому діяльнісні результати освітнього процесу мають гармонізуватися із ціннісними» [7, с. 9].

Дійсно, реалізація компетентнісного підходу в початковій освіті передбачає не тільки досягнення учнями компетентнісних результатів, що відповідають запитам суспільства, вимогам соціуму та цілям освіти (орієнтири для освітнього процесу), ідеться і про виявлення через особистісні здобутки суб'єктів, розвиток творчого потенціалу особистості. Сучасний випускник початкової школи має вміти успішно працювати в умовах відсутності готових алгоритмів, виявляючи креативність у нестандартних ситуаціях, що базується на знаннях, уміннях, досвіді, цінностях, бути здатним приймати рішення, обираючи найоптимальніший варіант рішення, ефективно, самостійно та відповідально діяти, реалізуючи життєві цілі.

Одним із шляхів вирішення фундаментальної мети загальної середньої освіти є запровадження ігрових і діяльнісних методів навчання, які надають простір для фантазії й варіативності, сприяють залученню дитини до певних культурних цінностей, розвитку кругозору, пізнавальної активності, продуктивного дивергентного мислення (зміна стилю мислення – на нелінійне), оперативної пам'яті, маючи можливість ініціювати діяльність, активно взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу.

У молодшому шкільному віці формуються основні психологічні новоутворення, такі як: внутрішній план дій, довільність психічних процесів, рефлексія, а також бажання вчитися та творчо працювати. Провідною діяльністю молодшого школяра стає навчальна діяльність, яка безпосередньо ще активно взаємодіє з ігровою. Саме через гру учень опосередковує систему стосунків з навколишнім світом, здобуває самостійно нові знання, розвиває пізнавальні інтереси.

Феноменологію природи гри, активності й діяльності людини у своїх дослідженнях

аналізувала низка відомих психологів (Н. Анікєєва, П. Блонський, А. Брушлинський, Л. Венгер, Л. Виготський, Й. Гейзінг, О. Запорожець, З. Зворигіна, Д. Ельконін, М. Кларін, Г. Костюк, О. Леонтьєв, Г. Люблінська, О. Нікіфоров, Л. Рубінштейн, Г. Селевко, Ф. Фрадкіна та ін.).

Найповніше обґрунтування концептуальної канви філософсько-психологічної концепції знаходимо у С. Рубінштейна, де «особистість виявляється і формується у взаємодії із навколишнім світом, у здійснюваній нею діяльності і поведінці». У зв'язку із цим, принципово слід визнати думку видатного психолога про те, що «психічні властивості особистості мають вивчатись у нерозривній єдності із психічною діяльністю людини, і, навпаки, вивчення психічної діяльності, закономірностей перебігу психічних процесів має враховувати їх залежність від психічних властивостей особистості. У відповідності з цим, ученим висловлюється слушне положення про те, що «психічні діяльності – це той «будівельний матеріал», з якого складаються психічні властивості і здібності людини» [6, с. 248].

Підтвердженням цих положень є творча спадщина О. Леонтьєва, у наукових доробках якого акцентувалося на тому, що «діяльність людини завжди реалізує певну сукупність відношень – до предметного світу, до оточуючих людей, до суспільства, до самого себе. Відповідно до цього змінюються і функції мотивів» [5, с. 202].

Отже, діяльнісний підхід у навчанні базується на психологічному принципі єдності діяльності та свідомості.

Наукові спроби з'ясувати сутність, зміст та характерні особливості гри приводили учених до різних концептуальних висновків, що було зумовлено різними теоретичними і методичними засадами досліджуваного феномену, на яких зупинимося більш докладніше.

Так, К. Ушинський наголошував на тому, що гра є необхідною умовою виховання дитини. На його думку, «у грі дитина живе адекватно своїм природним можливостям; життя, яке проживає дитина в грі, залишає глибокі сліди в її пам'яті, вони міцніші і яскравіші, ніж сліди від реального життя, у яке вона не може ще ввійти через складність його явищ та стосунків» [9]. Отже, виховне значення гри К. Ушинський пов'язував з її творчим характером – ця діяльність активно формує дитячу особистість.

Цікавим для нас є погляд дослідниці Н. Кудикіної, яка вивчала умови адаптації першокласників: «Ігрова діяльність, допомагаючи дитині адаптуватися до нового соціального середовища, тісно пов'язана з проблемою психічного стану дитини – однією із найбільш актуальних в організації навчально-виховного процесу в першому класі, оскільки доведено, що душевна рівновага, фізичний стан дитини та її успіхи в навчанні тісно взаємодіють. Позитивний емоційний стан зміцнює

здоров'я, сприяє успішності навчання першокласника, негативний – гальмує гармонійний розвиток дитячої особистості. Ігрова діяльність має домінуюче значення у створенні оптимістичного життєстверджуючого самопочуття дитини. Вона передбачає рухову активність дітей і запобігає розвитку гіподинамії, яка породжує нервово-психічне і загальне соматичне ослаблення дитячого організму, високу стомлюваність, зниження працездатності, призводить до хронічних захворювань, викликає в дитини стан дискомфорту» [4].

Осмилення ігрових методів навчання у контексті дидактичних і розвивально-виховних альтернатив є тим системним елементом освітнього процесу початкової школи, його своєрідним організаційно-методичним, інноваційним інструментом, що призводить до успішного досягнення запланованого результату. Аргументований розгляд досліджуваної проблеми засвідчив, що застосування ігрових методів навчання сприятиме розвитку ключових компетентностей, задоволення актуальних потреб учнів молодшого шкільного віку та реалізацію їхнього енергетично-творчого потенціалу із прискороною, послідовною орієнтацією на розвиток прогностичного, цілісного, раціонального й нестандартного мислення та продуктивне досягнення результату, сформованими вміннями особистості бачити усі варіанти вирішення проблеми й умінням обрати оптимальний, експериментальними шляхами знаходити відповіді на складні (нешаблонні) запитання, задоволення метапотреб тощо.

Аналізуючи особливості упровадження ігрових методів навчання в Новій українській школі, ми дійшли висновку, що цікаві, корисні та ефективні концептуальні положення презентовано у проєкті «Сприяння освіти» (після підписання Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством освіти і науки України та фондом LEGO Foundation, Королівство Данія, 2010 р.).

Нині епіцентром, джерелом активності є методика компетентнісного навчання «Шість цеглинок» як дієвий засіб, що надає змогу реалізувати ігрові методи навчання у початковій школі. Основним засобом цього підходу є цеглинки LEGO®, який об'єднує в собі елементи гри та експериментування. Ігри з цеглинками виступають засобом дослідження й орієнтації дитини в реальному світі, просторі і часі. Конструктор LEGO® є універсальним інструментом для формування ключових та предметних компетентностей, що дає можливість поглянути на процес навчання по-новому, оскільки саме у грі дитина почуває себе комфортно, радісно и найголовніше має можливість проявити ініціативу, розвивати власну ідею, активно взаємодіяти з іншими учасниками гри і в результаті діти розвиваються, спілкуються, працюють в команді, проявляють ініціативу, критично мислять.

За допомогою методики компетентнісного навчання реалізуються такі ключові завдання освітнього процесу, як: розвиток дрібної моторики рук, тренування пам'яті, уваги; формування винахідливості, самостійності, ініціативності, прагнення до творчого пошуку нового і оригінального; удосконалення навичок співпраці, командної роботи, поваги один до одного; розвиток наочно-образного мислення, аналізу, синтезу, порівняння та узагальнення; формування навичок розв'язання проблемних ситуації та задач, ставити мету та вміння планувати подальші перспективи; розширення знань про архітектуру, транспорт, навколишній світ; розвиток навички проектування та конструювання, творчої уяви та креативного мислення; формування навичок орієнтування в просторі й на площині.

Проілюструємо прикладами, як формувати ключові компетентності засобами методики компетентнісного навчання під час реалізації різних освітніх галузей.

Так, застосування цеглинок LEGO® на уроці математики сприяють формуванню понять «більше», «менше», «дорівнює» та уявлень про склад різних чисел; розвитку вміння орієнтуватися на площині та просторових уявлень, порівняння чисел; ознайомлення з арифметичними діями, тобто через викладання прикладів, виразів та цифр. Тому на основі цих завдань пропонуємо такі ігри та вправи, які безпосередньо впливають та розвиток та формування математичної компетентності: «Як зробити, щоб всім вистачило?», «Будиночок», «Кольорові башти», «Знайди цифру», «Порахуємо та побудуємо», «Числова мішень» тощо.

Зазначимо, що використання цеглинок LEGO® на уроці навчання грамоти у початковій школі сприяють вирішенню наступних ключових завдань: ознайомлення учнів з конфігурацією букви; дослідження звукового аналізу слова, побудова слів та речень; ознайомлення з членами речення; розвиток зв'язного мовлення, шляхом створення власних розповідей, діалогів. Для їх реалізації пропонуємо використовувати такі ігри: «Виростимо речення», «Тематичне конструювання», «Звукова схема слова», «Маленькі фантазери», «Хитрі звуки», «Літературні скарбнички», «Башта-композиція» тощо.

Варто наголосити на тому, що в дітей із добре розвиненими навичками конструювання швидше розвивається мовлення, оскільки дрібна моторика рук безпосередньо пов'язана з основними центрами мови. Адже спритні, точні рухи кистей рук дають змогу дитині швидше і якісніше опанувати техніку каліграфічного письма.

На уроці інтегрованого курсу «Я досліджую світ» молодші школярі розширюють свої знання про навколишній світ, транспорт, архітектуру, тваринний світ, застосовуючи цеглинки LEGO® для

порівняння предметів живої та неживої природи, співвіднесення явищ природи, під час вивчення рослинного та тваринного світу. Реалізація процесу формування екологічної, здоров'язберігавальної та громадянської компетентностей відбувається за допомогою ігрових ситуацій: «Вивчаємо ґрунт», «Вивчаємо символи України», «Впізнай тварину», «Башта здоров'я» та ін.

Підсумовуючи зазначимо: під час використання методики компетентнісного навчання «Шість цеглинок» в освітньому процесі наскрізно формується комунікативна компетентність. Оскільки в процесі конструкторської діяльності діти не тільки описують створені власноруч макети та проекти і розповідають про їх призначення, але й обмінюються інформацією в ході роботи зі своїми однокласниками і вчителем, потім задають собі запитання та рефлексують над виконаною діяльністю. Це дає змогу розвинути та вдосконалити комунікативні навички молодших школярів, тому що в процесі групової або парної роботи, учні вчать конструктивно вести діалоги, поважати, розуміти, поступатися один одному, також вдосконалюється спілкування рідною мовою тощо.

Продуктивність процесу формування ключових компетентностей молодших школярів через реалізацію ігрових методів навчання, перш за все, залежить від стратегії взаємодії у спілкуванні, зумовлюючи успіх навчання останніх в цілому. Ідеться про особистісно-розвивальну функцію мовленнєвого спілкування в цьому процесі, що є домінантою; тому педагогічний діалог як процес духовно-орієнтаційної, суб'єкт-суб'єктної взаємодії виражених у слові морально-ціннісних позицій учасників освітнього процесу.

Висновки і пропозиції. Отже, винятково важливого значення, на нашу думку, набуває реалізація компетентнісного підходу в навчанні, який передбачає спрямованість освітнього процесу початкової школи на розвиток наскрізних умінь, ключових та предметних компетентностей особистості.

У пошуках вирішення проблеми нами зроблено висновок, що реалізація компетентнісного підходу через ігрові методи навчання в Новій українській школі крізь призму цілей освіти, сучасних дидактичних стратегій вимагають радикального оновлення змісту, форм і методів роботи, що мають бути спрямовані на духовно-культурну взаємодію та ціннісно-орієнтаційне спілкування між учасниками освітнього процесу, розвиток умінь в учнів початкових класів спостерігати, аналізувати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, бачити нестандартні підходи до вирішення проблеми і знаходити оптимальний спосіб її розв'язання, прогнозувати, оцінювати результат, вміння генерувати нові ідеї, фантазувати, виявляти ініціативу, оперувати інформацією, сприяючи їхньому цілісному розвитку через ігровий досвід.

Перспективами подальших наукових пошуків є розроблення та обґрунтування технології психолого-педагогічного супроводу розвитку ігрової діяльності молодших школярів.

Список використаної літератури:

1. Андрущенко В. Обличчям до школи. *Вища освіта України*. 2018. № 4. С. 5–14.
2. Державний стандарт початкової загальної освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
3. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: бібліотека з освітньої політики / За заг. ред. О. Овчарук. Київ : «К.І.С.», 2004. 112 с.
4. Кудикіна Н. Ігрова діяльність молодших школярів у позаурочному навчально-виховному процесі : монографія. Київ : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2003. 272 с.
5. Леонтьев А. Деятельность. Сознание. Личность. Изд. 2-е Москва : Политиздат, 1977. 304 с.
6. Рубинштейн С. Проблемы общей психологии. Москва : Педагогика, 1973. 424 с.
7. Савченко О. Початкова освіта в контексті ідей Нової української школи і учнів. Всеукраїнський наук.-практ. журнал *Директор школи, ліцею, гімназії*. 2018. № 2. С. 4–10.
8. Савченко О. Якість початкової освіти: сутність і чинники впливу. *Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського*. Серія : Педагогічні науки. 2010. Вип. 1(28). С. 36–50.
9. Ушинский К. Педагогические сочинения: в 6 т. Москва : Педагогика, 1990. Т. 5. 527 с.
10. Якимчук О. Компетентнісний підхід в освіті: українські реалії. *Вища освіта України*. 2020. № 3. С. 19–25.

Sushchenko L., Bilokon N. Competence potential of game-based teaching methods in the new Ukrainian school: content and didactic strategy

The article deals with the study of competence potential of learning through play in the New Ukrainian school with a special focus on the content, features and didactic strategy of modern primary education.

Competency-based approach in the article is considered as a modern guideline aimed at improving and optimizing the educational process (in accordance with the new goal of education), it provides the formation of an individual able to meet the demands of modern society, capable of self-realization and self-improvement throughout life. An emphasis is placed on the shift of the main focus from the knowledge to competence paradigm, based on the idea of the activity (active) nature of education.

The article highlights that one of the ways to solve the fundamental goal of general secondary education is to implement a game-based approach to learning, which will promote the development of meta-thinking processes, activation of productive attention, develop imagination, self-confidence and solving problems abilities. It will also form the children's ability to provide logical support to their point of view, defend their own ideas, work in a team, be proactive, etc.

The authors' research proved the following points: key competencies are a universal fundamental basis for building a wide range of comprehensive skills and competencies required for various areas of activity and development; they expand individual's creative potential, promote success in professional development, enhance employment opportunities in the modern labour market and social integration.

It is specified that modern primary school graduates should be able to work successfully without ready-made algorithms, show creativity in non-standard situations, based on knowledge, skills, experience, values, be able to take decisions, choose the best solution, act effectively, independently and responsibly, reaching their life goals.

The results of the study show that the introduction of game and activity-based teaching methods provide space for imagination and variability, contribute to the child's involvement in cultural values and reflect certain cultural values, development of outlook, provide cognitive activity, productive divergent thinking (switch to nonlinear thinking), operational memory.

Key words: *competence approach, junior schoolchildren, game-based teaching methods, key competencies, New Ukrainian school.*